

# คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นเกี่ยวกับ "5ส"

ประพันธ์ รัตนสมบัติ  
โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม



**สวัสดีครับ** ท่านผู้อ่าน TPA News ทุกท่าน กลับมาพบกับคอลัมน์สนุกกับภาษาญี่ปุ่นอีกแล้วนะครับ ในฉบับเดือน พฤษภาคม 2019 ฉบับนี้จะพบกับภาษาญี่ปุ่น และเกร็ดความรู้เกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่นที่น่าสนใจอะไรนั้น เชิญติดตามได้เลยครับ

คอลัมน์สนุกกับภาษาญี่ปุ่นฉบับนี้ ผู้เขียนขอแนะนำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นเกี่ยวกับ "5ส" สำหรับ 5ส เป็นแนวทางที่ใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขงาน และรักษาสีสิ่งแวดล้อมในที่ทำงานให้ดีขึ้นโดยปฏิบัติตามหลัก 5ส ที่แปลมาจากภาษาญี่ปุ่น ซึ่งถ้าใครที่ทำงานในบริษัทญี่ปุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงงานอุตสาหกรรมก็คงจะรู้จักคำนี้เป็นอย่างดี แต่ในบทความนี้ผู้เขียนจะแนะนำเสนอในแง่ของคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นที่เกี่ยวกับ 5ส และตัวอย่างประโยคของการใช้คำศัพท์เหล่านั้นนะครับ

## 5ส หรือ 5S ในภาษาญี่ปุ่นประกอบด้วยคำว่า

1. **Seiri (整理)** ในแง่ของ 5ส จะให้คำแปลว่า **สะสาง** คือ การแยกของที่จำเป็น และไม่จำเป็นออกจากกันแล้ว

กำจัดออกไป (いらないものを捨てる) (iranai mono o suteru)

いらないもの (iranai mono) แปลว่า ของที่ไม่จำเป็นของที่ไม่ต้องการ

捨てる (suteru) แปลว่า ทิ้ง

ถ้าดูจากความหมายแต่เดิมของคำนี้จะแปลว่า การจัดระเบียบ โดยคำว่า 整 (sei) แปลว่า การจัดเตรียมจัดการ ส่วนคำว่า

理 (ri) แปลว่า หลักการ ความเป็นเหตุเป็นผล คำศัพท์คำนี้จะพบได้ทั่วไปในชีวิตประจำวันหรือการทำงาน เช่น

机を整理する (tsukue o seiri suru) แปลว่า จัดโต๊ะ (ให้สะอาด ไม่รกรุงรัง)

データを整理する (deita o seiri suru) แปลว่า จัดระบบข้อมูล (ให้เป็นหมวดหมู่)

キャビネットを整理する (kyabinetto o seiri suru) แปลว่า จัดตู้เอกสาร

考えを整理する (kangae o seiri suru) แปลว่า เรียบเรียงความคิด

2. **Seiton (整頓)** ในแง่ของ 5ส จะให้คำแปลว่า **สะตวก** คือ การจัดวางสิ่งของต่างๆ ที่สำคัญกับงาน

ให้เป็นระเบียบ เพื่อความสะดวกในการใช้งาน และลดเวลาในการค้นหา (決められたものを決められた場所に置き、いつでも取り出せる状態にしておく) (kimerareta mono o kimerareta basho ni oki, itsudemo toridaseru joutai ni shite oku)

決められたもの (kimerareta mono) แปลว่า สิ่งที่กำหนดเอาไว้

決められた場所 (kimerareta basho) แปลว่า สถานที่ที่กำหนดเอาไว้

置く (oku) แปลว่า วาง

取り出せる (toridaseru) แปลว่า สามารถหยิบออกมาได้

状態 (joutai) แปลว่า สภาพ

คำว่า 頓 (ton) มีหลายความหมายด้วยกัน หนึ่งในความหมายนั้น คือ การจัดระเบียบ ส่วนในแง่การใช้งาน มักจะพบคำนี้คู่กับ seiri มากกว่าจะใช้คำนี้เดี่ยวๆ เช่น 家の中を整理整頓する (ie no naka o seiriseiton suru) จัดบ้านให้เป็นระเบียบเรียบร้อย

3. **Seisou (清掃)** ในแง่ของ 5ส จะให้คำแปลว่า **สะอาด** คือ การทำความสะอาด (ไม่ใช่แค่ปัดกวาด เช็ดถู) เครื่องจักร อุปกรณ์ และสถานที่ทำงาน เพื่อหาข้อบกพร่องหรือความเสียหายของอุปกรณ์ เครื่องจักรต่างๆ ก่อนการทำงาน หากพบความเสียหายต้องแก้ไขเชิงป้องกัน (常に掃除をする) (tsune ni souji o suru)

คำว่า 清 (sei) แปลว่า สะอาด บริสุทธิ์ ไร้มลทิน ส่วนคำว่า 掃 (sou) แปลว่า การปัดกวาดฝุ่นผง หรือการขจัดสิ่งสกปรกออกไป คำว่า seisou มักจะใช้บอกประเภทของธุรกิจ เช่น บริษัทรับทำความสะอาด หรือชื่ออาชีพ เช่น

清掃会社 (seisou gaisha) แปลว่า บริษัทรับทำความสะอาด  
 トイレ清掃員 (toire seisou in) แปลว่า พนักงานทำความสะอาด  
 สะอาดห้องน้ำ

(窓清掃員) (mado seisou in) แปลว่า พนักงานเช็ดกระจก  
 บนอาคารสูง

คำที่มีความหมายใกล้เคียงคือคำว่า 掃除 (souji) แปลว่า การ  
 ทำความสะอาด ความแตกต่างระหว่าง 2 คำนี้ คือ souji จะใช้ในชีวิต  
 ประจำวัน เช่น ทำความสะอาดห้อง ทำความสะอาดบ้าน เช่น

部屋を掃除する (heya o souji suru) ทำความสะอาดห้อง

大掃除 (oosouji) การทำความสะอาดครั้งใหญ่ หรือ Big  
 Cleaning นั่นเอง

4. Seiketsu (清潔) ในแง่ของ 5ส จะให้คำแปลว่า **สร้าง  
 มาตรฐาน** คือ การสร้างมาตรฐานเพื่อให้ทุกคนสามารถทำงานได้  
 เหมือนกัน (3Sを維持し職場の衛生を保つ) (3S o iji shi shokubano  
 eisei o tamotsu )

維持 (iji suru) แปลว่า การคงเอาไว้

職場 (shokuba) แปลว่า สถานที่ทำงาน

衛生 (eisei) แปลว่า สุขลักษณะ

保つ (tamotsu) แปลว่า คงเอาไว้

แรกเริ่มที่นำ 5ส เข้ามาใช้ในไทยนั้น จะให้คำจำกัดความว่า  
 สุขลักษณะ ซึ่งใกล้เคียงกับความหมายของคำศัพท์คำนี้ โดยคำว่า 潔  
 (ketsu) แปลว่า สะอาด บริสุทธิ์ ปราศจากมลทิน ตัวอย่างของการใช้  
 คำศัพท์นี้ก็คือ

清潔な台所 (seiketsu na daidokoro) ครัวที่สะอาดถูก  
 สุขลักษณะ

清潔な飲み水 (seiketsu na nomimizu) น้ำดื่มที่สะอาดถูก  
 สุขลักษณะ

安全で清潔なトイレ (anzen de seiketsu na toire) ห้องน้ำที่  
 สะอาด และปลอดภัย

5. Shitsuke (躰) ในแง่ของ 5ส จะให้คำแปลว่า **สร้างวินัย**  
 หรือ Discipline คือ การอบรมให้เข้าใจ 5ส อย่างถูกต้อง และติดตาม  
 ประเมินผลของ 5ส ด้วยการตรวจประเมิน (決められたルール・手順を  
 正しく守る習慣をつくる) (kimerareta ruuru, tejun o tadashiku  
 mamoru shuukan o tsukeru )

決められたルール (kimerareta ruuru) แปลว่า กฎกติกาที่ถูก  
 กำหนดเอาไว้

手順 (tejun) แปลว่า ลำดับ ขั้นตอน

正しく (tadashiku) แปลว่า อย่างถูกต้อง

守る (mamoru) แปลว่า รักษา, ปฏิบัติตาม

習慣をつくる (shuukann o tsukeru) แปลว่า ทำให้เกิดความ  
 เคยชิน

แรกเริ่มที่นำ 5ส มาใช้ในไทยนั้น จะให้คำจำกัดความว่า สร้าง  
 วินัย ซึ่งใกล้เคียงกับความหมายเดิมของคำศัพท์คำนี้ โดยจะใช้กับ  
 การอบรมสั่งสอนมารยาทที่ดีให้กับเด็ก, พนักงาน, สัตว์เลี้ยง ฯลฯ

躰の厳しい家庭 (shitsuke no kibishii katei) ครอบครัวยุคใหม่  
 การอบรมอย่างเข้มงวด

躰の悪い店員 (shitsuke no warui ten-in) พนักงานร้านที่ไม่  
 ได้รับการอบรมเป็นอย่างดี

เป็นอย่างไรบ้างครับ สำหรับคำศัพท์เกี่ยวกับ 5ส ท่านผู้อ่าน  
 น่าจะได้รับความรู้เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นกันไปบ้าง

ไม่มากก็น้อยนะครับ แล้วพบกับคอลัมน์สนุกกับภาษาญี่ปุ่น  
 ใน TPA News ฉบับต่อไปนะครับ สวัสดีครับ

## คำศัพท์ 5ส

ภาษาญี่ปุ่น	โรมaji	ภาษาไทย
整理	Seiri	สะสาง
整頓	Seiton	สะดวก
清掃	Seisou	สะอาด
清潔	Seiketsu	สร้างมาตรฐาน
躰	Shitsuke	สร้างวินัย
データ	deita	ข้อมูล, ดาต้า
キャビネット	kyabinetto	ตู้เอกสาร
手順	tejun	ลำดับ ขั้นตอน
職場	shokuba	สถานที่ทำงาน
衛生	eisei	สุขลักษณะ
ルール	ruuru	กฎกติกา
習慣	shuukan	ความเคยชิน, ธรรมเนียม



## ข้อมูลอ้างอิง

<https://ja.wikipedia.org/wiki/5S>

<https://th.wikipedia.org/wiki/5%E0%B8%AA>